

PO SPALIO VĒLIAVA

LKP ROKIŠKIO RAJONO KOMITETO IR RAJONO
DARBO ŽMONIŲ DEPUTATŲ TARYBOS ORGANAS

1953 m.
gegužės mėn.
31 d.
SEKMADIENIS
Nr. 44 (271)

Kaina 15 kp.

Tarybų Sąjunga visada yra pasirengusi su visu rimtumu ir sąžiningumu apsvaistyti bet kurio pasūlymus, nukreiptus taikai ir galimai platesniems ekonominiams bei kultūriniais ryšiams tarp valstybių užtikrinti.

(„Pravda“, 1953 m. gegužės 24 d.)

Dėl dabartinės tarptautinės padėties

Pastaraisiais mėnesiais visose šalyse reiškiamas didelis dėmesys tiems žygiams, kurių imamasi siekiant sureguliuoti ginčijamus tarptautinius klausimus. Tai yra natūralu dabartinėmis sąlygomis.

Niekas negali neigti, kad plačiuosiuose tarptautiniuose sluoksniuose auga siekimai sumažinti įtampą tarptautiniuose santykiuose. Bet kuris žingsnis pirmyn ginčijamų klausimų išsprendimo keliu susilpnintų karinę grėsmę, padėtų nutraukti ginklavimosi varžybas, kurios skurdina tautas, palengvintų daugelio milijonų žmonių padėtį. Ir, priešingai, tarptautinės padėties įtempimo išlaikymas reiškia tolesnį karinių pasirengimų stiprinimą, tolesnį augimą karinių išlaidų, tolesnį augimą mokesčių, kurių našta slegia visų pirma liaudies mases.

Šiomis sąlygomis kiekvienas naujas bet kurios šalies vyriausybės žygis tarptautinėje arenoje darosi atidavus studijavimo objektu ne tik vyriausybinėse sferose, bet ir plačiausiuose sluoksniuose.

Visiems yra žinoma, su koku dėmesiu ir simpatija buvo sutikti Tarybinės Vyriausybės vadovų neseniai padaryti pareiškimai apie tai, kad TSRS yra pasirengusi spręsti ginčijamus arba neišspręstus tarptautinius klausimus suinteresuotų šalių savitarpio sutarimo pagrindu. Šie pareiškimai sustiprino tautų tikėjimą galimumu sureguliuoti pribrendusias tarptautines problemas, nes jos žino, kad Tarybinės Vyriausybės pareiškimai niekad nesiskiria nuo jos tikrųjų ketinimų.

Yra taip pat žinoma, kad žmonės, kurie yra suinteresuoti išsaugoti taiką, sutiko kaip taikingą mostą prezidento Eizenhauerio balandžio 26 d. kalboje pasakytus žodžius apie tai, kad ne vienas ginčijamas klausimas, „didelis arba mažas, nėra neišsprendžiamas, jeigu norima gerbti visų kitų šalių teises“ ir kad „Jungtinės Valstybės yra pasirengusios priimti teisingą dalį“ sprendžiant ginčijamus tarptautinius klausimus, nors toje pačioje Eizenhauerio kalboje buvo ir kitų momentų, kurie paverčia niekais teigiamą šių žodžių reikšmę. Dabar tenka konstatuoti, kad naujojoje Eizenhauerio gegužės 20 d.

kalboje neliko nė pėdsako to taikingo mosto, jau nekaltant apie jo parėmimą darbais.

Visiškai suprantama, kad Didžiosios Britanijos ministro pirmininko Čerčilio neseniai atstovų rūmuose pasakytoji kalba, kurioje buvo paliesta eilė gyvų tarptautinio gyvenimo klausimų, o taip pat diskusija dėl šios kalbos patraukė į save dėmesį ne tik Anglijoje, bet ir toli už jos ribų.

Britanijos ministras pirmininkas daug kuo parėmė JAV vyriausybės poziciją. Tačiau jo kalboje atsispindėjo ir skirtumas tarp Didžiosios Britanijos pozicijos kai kuriais pirmaeiliais klausimais.

Čerčilis paskyrė žymią savo kalbos dalį klausimui dėl santykių su Tarybų Sąjunga. Ne visa, ką jis pasakė šiuo reikalu, gali būti TSRS viešosios nuomonės priimta be kritikos ir rimtų prieštaravimų. Bet dabar svarbu nurodyti visų pirma ne tai, dėl ko mes nesutariame su Didžiosios Britanijos ministru pirmininku. Svarbiau yra parbrėžti tuos momentus, kurie gali padėti sureguliuoti ginčijamus tarptautinius klausimus taikos ir tautų saugumo interesais.

Čerčilio kalboje yra teiginių, kurie atspindi anglų tautos taikos siekimą ir liudija apie realistinę Didžiosios Britanijos ministro pirmininko požiūrį įvertinant kai kuriuos esminius dabartinės tarptautinės padėties momentus. Šiuos teiginius platieji visuomenės sluoksniai, kurie yra suinteresuoti išsaugoti taiką, sutiko su pritarimu. Kartu šiuos teiginius, — ypač Jungtinėse Amerikos Valstybėse, — užpildinėja tie sluoksniai, kurie rodo ypatingą suinteresuotumą palaikyti dabartinę tarptautinių santykių įtampą.

Atkreipia į save dėmesį šis Čerčilio pareiškimas: „Aš netikiu, kad ypatingai rimta Rusijos saugumo suderinimo su Vakarų Europos laisve ir saugumu problema yra neišsprendžiama“. Šis pareiškimas negalėjo nesulaukti pritariamo atgarsio žmonėse, kurie tikrai siekia sureguliuoti pribrendusias tarptautines problemas, kurie neapkenčia karo, nešančio tautoms, ypač dabartinėmis sąlygomis, nesuskaitomus vargus.

Mūsų šalyje minėtasis Čerčilio pareiškimas patraukė į

savo dėmesį, kaip laiku padarytas žygis dabartinėje tarptautinėje padėtyje.

Pareikšdamas apie Tarybų Sąjungos ir Vakarų Europos šalių „saugumo suderinimo“ galimumą, ministras pirmininkas vadovavosi, žinoma, savo šalies interesais. Kartu neabejotina, kad politika, kuri yra nukreipta į suderinimą Anglijos nacionalinių interesų su taikos palaikymo ir tarptautinio bendradarbiavimo stiprinimo interesais, susilauks Tarybų Sąjungos ir kitų taikingųjų tautų supratimo ir paramos.

Čerčilio iškeltas teiginys dėl TSRS saugumo suderinimo su Vakarų Europos saugumu turi tuo didesnę reikšmę, kad Britanijos ministras pirmininkas, iškeldamas šį klausimą, tuo pačiu paliečia ne tik santykius tarp Didžiosios Britanijos ir Tarybų Sąjungos, bet ir visą taikos palaikymo ir sustiprinimo problemą.

Dabartinei tarptautinei padėčiai yra būdinga tai, kad sureguliuotinos problemos yra labai sudėtingos, ir tai įpareigoja kaip reikiant spręsti tuos, kurie yra tos nuomonės, kad mėginimas apsvaistyti ir išspręsti iš karto visas ginčijamas ir neišspręstas problemas būtų pasmerktas nepasisekimui. Pažanga reguliuojant tokius opius klausimus, kokie yra klausimas dėl karo Korėjoje arba klausimas dėl Vokietijos, galėtų padėti sumažinti dabartinės tarptautinės situacijos įtampą, paruošti dirvą ir kitoms problemoms išspręsti. Tur būt, tokią pažiūrą į tarptautinių problemų sureguliuojimą ir turėjo galvoje Čerčilis, kai jis pareiškė: „Būtų klaida laikyti, jog niekas negali būti sureguliuota su Tarybų Rusija, jeigu arba iki to laiko, kol nebus sureguliuota viskas. Dviejų arba trijų sunkių momentų sureguliuojimas būtų didelis pasiekimas bet kuriai taikingai šaliai“.

Vienas iš svarbiausių tarptautinių klausimų, kurį taikiai sureguliuoti yra suinteresuotos visų šalių tautos, yra Korėjos klausimas.

Visiems yra žinoma, kad Kinijos Liaudies Respublikos ir Korėjos Liaudies Demokratinės Respublikos diplomatinė iniciatyva, kurią parėmė Tarybų Sąjunga, atvėrė realias galimybes sudaryti paliaubas ir nutraukti karą Korėjoje.

Remiantis pastektu susitarimu Korėjoje jau pasikeista sergančiais ir sužeistais karo helaisviais. Balandžio 26 d. Panmynčžonyje buvo atnaujintos derybos dėl karo belaisvių repatrijavimo, išsitarimai paėmus. Kinų bei korėjiečių pusės pateiktieji pasiūlymai ir ypač jos paskutinis gegužės 7 d. pasiūlymas teikia, — kaip tai yra visiškai aišku visiems nešališkiems žmonėms, — reikalingą pagrindą, kad galima būtų praktiškai išspręsti šį paskutinį klausimą, sudarantį kliūtį paliauboms sudaryti ir, vadinausi, karui nutraukti Korėjoje.

Čerčilis pasisakė už kantrų ir pritariamą korėjiečių bei kinų pusės pasiūlymo apsvaistymą. Jis pareiškė: „Dabar nėra jokių man žinomų priežasčių laikyti, kad jis negali būti susitarimo pagrindu“.

Šis Čerčilio pareiškimas, o taip pat kalbos, kurias pasakė eilė atstovų rūmų deputatų, griežtai kritikavusių „SNO karinės vadovybės“ atstovus, stabdančius derybas Panmynčžonyje, atspindėjo augantį visuose Anglijos visuomenės sluoksniuose nepasitenkinimą tuo, kad užvilkinamas Korėjos klausimo sureguliuojimas. Tebevykdomi žvėriški Pchenjano ir kitų Korėjos miestų bei kaimų, o taip pat tokių Kinijos miestų, kaip Andunas ir kai kurie kiti, bombardavimai, lygiai kaip ir amerikiečių generolo Harisono pozicija, kurios tikslas yra sužlugdyti derybas Panmynčžonyje, sukelia teisėtą pasipiktinimą ir protestus tiek Anglijoje, tiek ir kitose šalyse.

Šiomis dienomis ministras pirmininkas Neru savo kalboje Indijos Liaudies rūmuose parodė, kad Harisono pozicija aiškiai prieštarauja ir tai rezoliucijai klausimu dėl karo belaisvių Korėjoje, kuri buvo priimta Suvienytųjų Tarybų Organizacijoje pereinamųjų metų pabaigoje. Neru tiesiog pareiškė, kad korėjiečių bei kinų pusės pasiūlymai „turi sudaryti pagrindą deryboms, ir mes tikimės — pagrindą problemai išspręsti“. Vis dėlto dėl Harisono pozicijos derybos Panmynčžonyje vėl susitrukdė.

Esant tokiai padėčiai yra visiškai suprantamas tam tikras nepasitenkinimas derybų Panmynčžonyje eiga, kurį išreiškė atstovų rūmuose žinomasis leiboristų lyderis Etlis.

Čerčilio kalboje ypatingą vietą užima Vokietijos problema. Jis teisingai pavadino ją „dominuojančia Europos problema“. Bet jeigu tai yra taip, tai iš to išeina, kad Čerčilio samprotavimai dėl Vokietijos problemos įgauna jo kalboje ypatingą reikšmę. Tačiau sumetimai, kuriuos Čerčilis išreiškė šiuo klausimu, niekaip negali būti sutikti kaip išraiška tikro siekimo sureguliuoti minėtąją „dominuojančią“ tarptautinę problemą.

Visų pirma atkreipia į save dėmesį tas faktas, kad Čerčilis net nerado reikalo paminėti apie Jaltos deklaraciją ir apie Potsdamo nutarimus, kuriuos ruošiant dalyvavo jis pats ir kuriuose suformuluoti svarbiausieji principai Vokietijos klausimui tikrai sureguliuoti viešingos Vokietijos, kaip taikingos, demokratinės valstybės, atkūrimo pagrindais.

Aukščiau minėtų tarptautinių dokumentų istorinę reikšmę sudaro tai, kad juose yra išreikštas karo metu pasiektas ir tuoj pat po karo pabaigos patvirtintas politikos suderinimas ir konkretus sutarimas tarp Vakarų valstybių ir TSRS Vokietijos klausimu. Šia prasme minėtieji susitarimai dėl prisidėjimo prie Vokietijos, kaip taikingos ir demokratinės valstybės, suvienijimo yra svarbiausias pasiekimas „derinant Rusijos saugumą su Vakarų Europos laisve ir saugumu“.

Mūsų ir dabar negali nedominti, kiek po ministro pirmininko kalbos Didžiosios Britanijos daromi žygiai tarptautinių santykių srityje atitiks pagrindinius principus tų susitarimų, po kuriais yra padėti didžiųjų valstybių paraišai, ir kiek naujieji susitarimai tarp jų gali padėti sustiprinti taiką ir tautų saugumą.

Tačiau pastarųjų kelerių metų patyrimas liudija, kad sureguliuoti ginčijamus ir neišspręstus klausimus trukdo Vakarų valstybių vienašališko atsisakymo nuo sudarytų susitarimų politika. Galima neabejoti tuo, kad visa dabartinė tarptautinė padėtis atrodytų visai kitaip, kad joje nebūtų dabartinio aštrumo ir įtempimo, jeigu didžiųjų valstybių susitarimai svarbiausiais tarptautiniais klausimais būtų įgyvendinti.

(Nukelta į 2 psl.)

Dēl dabartinēs tarptautinēs padēties

(Atkelta iš 2 psl.)

Ryšium su tuo, negalima nesustoti ties tuo, kad Čerčilis kažkodēl rado tikslingu prisiminti liūdnam pagarsējusią Lokarno 1925 metų sutartį, kuri, anōt jo, buvo pagrįsta tuo „paprastu teiginiu“, kad jeigu Vokietija užpuls Prancūzijā, tai Anglija bus prancūzų pusēje, o jeigu Prancūzija užpuls Vokietijā, tai Anglija bus vokiečių pusēje. Čerčilis čia nepasakē, kad Lokarno sistema savo laiku atpalaidavo rankas agresyviām Vokietijos militarizmui. Atribodama Vokietijos veiksmū laisvē vakaruose, ji teikē jai veiksmū laisvē rytuose, nukreipdama Vokietijos agresijā TSRS pusēn. Kaip yra žinoma, Lokarno politika buvo vienas iš nemažai svarbių veiksmū, paruošusių antrąjį pasaulinį karā.

Istorinis patyrimas rodo, kad, kol Vokietijoje suteikiama veiksmū laisvē militaristiniams, revanšistiniams elementams, kol neįvykdytos efektyvios priemonės, užtikrinančios Vokietijos vystymąsi taikingais pagrindais, Vokietijos militarizmas atgimsta gana greit, ir jokios formalios garantijos bei įsipareigojimai negali suteikti Vokietijos valstybės kaimynams tikrumo dēl jų saugumo, dēl to kad jiems negrēs vėl Vokietijos agresija.

Reikia pažymėti, kad net pačios Didžiosios Britanijos saugumo interesų požiūriu planas dēl Lokarno atrodo netikęs, jau nekalbant apie kitų Europos šalių ir, visų pirma, Vokietijos kaimynų — Prancūzijos, Belgijos, Olandijos, Lenkijos, Čekoslovakijos ir kt. saugumo užtikrinimo interesus, nes mėginimai grįžti prie Lokarno plano atvertų plačią erdvę nepastovioms ir trumpalaikėms tarptautinėms vienu šalių kombinacijoms ir grupuotėms prieš kitas šalis, kas neišvengiamai atvestų ne į tarptautinių santykių sušvelninimą, o į jų paaštrinimą.

Ir kaip galima įgyvendinti Lokarno idėją dabartinės Vokietijos atžvilgiu? Juk Čerčilis, kalbėdamas apie Lokarno idėją, nė vienu žodžiu neužsiminė apie Vokietijos vienybės atkūrimą, kas turi lemiamą reikšmę ne tik pačiai Vokietijai, bet ir saugumo užtikrinimui Europoje ir visame pasaulyje.

Darydamas užuominą į dabar vykdomus separatinius veiksmus ryšium su Bonos ir Paryžiaus sutarčių sudarymu, jis orientuoja Anglijos vyriausybės politikā į Vokietijos padalinimo įtvirtinimą. Dar daugiau, iš Čerčilio kalbos išeina, kad jis laiko Vokietijos suskaldymā ne tik įvykiu, bet ir tokiu reiškiniumi, su kuriuo galima ir reikia taikytis.

„Jos didybės vyriausybės politika, — pareiškē Čerčilis, — yra — kuo sąžiningiausiai laikytis mūsų sutarimū su Vakarų Vokietija dvasios ir raidės“. „Mes, —

pabrėžē ministras pirmininkas, — jokiū būdu neketiname atsisakyti nuo vykdomo įsipareigojimo, kuriuos mes prisiēmēme Vakarų Vokietijos atžvilgiu“. Ar iš šių pareiškimų neišeina, kad dvasia ir raidē susitarimų, sudarytų tarp didžiųjų valstybių su tikslu sukurti vieningā, taikingā demokratinę Vokietijā, aukojamos dvasiai ir raidēi kitų susitarimų, kurie sudaryti separačiai ir kurie sankcionuoja Vokietijos suskaldymā, Vakarų Vokietijos remilitarizavimą, šios Vokietijos dalies pavertimą militarizavimo ir agresyvaus revanšizmo židiniu.

Mes paliekame nuošalyje visiškai neteisingā Čerčilio teigimą, kad tarybinē politika tariamai esanti Vokietijos problemos paaštrėjimo priežastis. Tikroji Vokietijoje susidariusios padėties priežastis ne kartą buvo išaiškinta autoritetingū Tarybų Sąjungos atstovų, ir nėra prasmės kartoti juos čia. Mes paliekame nuošalyje ir gana smarkius Čerčilio žodžius, jo parinktus neigiamai apibūdinti reikalų padėčiai Rytų Vokietijoje. Mes, žinoma, galėtume rasti ne tik ne mažiau čaizius, bet ir žymiai teisingesnius žodžius reikalų padėčiai Vakarų Vokietijoje apibūdinti, bet dabar reikalas yra ne savitarpio barniuose.

Visiems turi būti aišku, kad Vokietijos suskaldymas reiškia karinio pavojaus židinio atkūrimā Europos centre. Vokiečių tauta nesusitaikys su tuo, kad ji neteko savo vienybės, kuriā ji beveik prieš amžių iškovojō didelių pastangū ir aukų kaina. Todėl pagrindinis uždavinys Vokietijos atžvilgiu yra likviduoti dabar esantį Vokietijos valstybės suskaldymā, paruošti ir sudaryti tokiā taikos sutartį su Vokietijā, kuri sutinkamai su pagrindiniais didžiųjų valstybių Potsdamo susitarimo principais užtikrins vieningos, demokratinės taikingos Vokietijos sukūrimā.

Svarbiausias ne kartą kentėjusių nuo Vokietijos agresijos šalių rūpestis turi būti užkirsti keliā vokiškojo militarizmo atgimimui. Kartu vokiečių tautai turi būti užtikrintos visos sąlygos taikiai Vokietijos pramonē vystyti, jai dalyvauti — sutinkamai su jos gamybinu-techniniu lygiu — pasaulio ekonominiame gyvenime, jos turtinagai nacionalinei kultūrai toliau augti.

Šiuo atžvilgiu naujoji taikos sutartis turi išvengti klaidų Versalio sistemos, nukreiptos į pavergimą didžios nacijos. Niekam nėra paslaptis, kad Versalio sistemos autoriai labiau rūpinosi tuo, kad neleistų Vokietijai ekonomiškai atsikurti, kaip konkurentui pasaulinėse rinkose, negu tikru keliu užkirtimu Vokietijos remilitarizavimui.

Apėjęs tokius ypatingai svarbius klausimus, kaip Vokietijos suvienijimas ir taikos sutarties sudarymas su ja, ir

pabrėžęs Anglijos vyriausybės ištikimybę savo paskutiniams separatiniams įsipareigojimams Vakarų Vokietijos atžvilgiu, Čerčilis labai nuostebino ir tuos, kurie norētų matyti jo kalboje tikrā siekimā sureguliuoti esančius dabartiniame pasaulyje nesutarimus.

Atkreipia į save dėmesį tas faktas, kad Čerčilis visai nepriminė apie buvimā Anglijos — Tarybų Sąjungos savitarpio pagalbos sutarties, sudarytos 1942 metais Londone, siekiant neleisti naujos Vokietijos agresijos. Tuo tarpu, ši sutartis buvo sudaryta tiek TSR Sąjungos, tiek ir Anglijos saugumui sustiprinti ir visiškai atitinka pagrindinius tarptautinius dokumentus Vokietijos klausimu ir jų tarpe Potsdamo susitarimą.

Savo kalboje Čerčilis palietē Austrijos klausimą, nurodydamas, kad valstybinės sutarties su Austrija sudarymas taip pat padētų sumažinti dabartinės tarptautinės padėties įtempimą. Ryšium su tuo reikia pabrėžti, kad tiesioginė atsakomybē už Austrijos sutarties klausimo sprendimo vilkinimą tenka JAV, Didžiosios Britanijos ir Prancūzijos vyriausybėms, kurios parodē ne tik rimtus svyravimus, bet ir tiesioginius pasitraukimus nuo anksčiau tarp keturių valstybių suderintų pozicijų.

Reikalas priėjo iki to, kad trys Vakarų valstybės atsiskakē nuo valstybinės sutarties su Austrija teksto, kuris po ilgų svarstymų buvo beveik pilnutinai suderintas tarp keturių valstybių. Šiam suderintam sutarties tekstui jos priešpastatē savo pačių, TSR Sąjungai nedalyvaujant paruoštąją, vadinamąją „sutrumpintąją sutartį“, kuri šurkščiai pažeidžia Tarybų Sąjungos teises, o taip pat austrų tautos demokratines teises.

Visa tai rodo, nuo ko būtent priklauso galimybē pašalinti kliūtis kelyje į valstybinės sutarties su Austrija sudarymā.

Per diskusijas atstovų rūmuose eilē deputatų atkreipē dėmesį į tai, kad visame Britanijos ministro pirmininko pranešime nebuvo užsiminta apie Kinijā. Tokios rūšies pastabos turējo pagrindā.

Kinų tautos išėjimas į platų socialinės pažangos keliā reiškē esminį pakitimā visoje tarptautinėje padėtyje. Suprantama, tai negalējo likti nepastebēta Britanijos ministro pirmininko. Jeigu šį kartą Čerčilis ir nepalietē Kinijos klausimo, tai leiboristų lyderis atstovų rūmuose Etli priminė, kad negalima ignoruoti pagrįstų didžiosios Kinijos Liaudies Respublikos teisių ir interesų.

„Kinija, — pasakē Etli, — turēs užimti jai pagal teisę priklausanti vietā Saugumo Taryboje. Sprendžiant iš visko, ji darosi gana galinga valstybē, ji turi teisę būti

vienu iš Didžiojo penketo narių“.

Šis pareiškimas remiasi, žinoma, ne Etlio simpatija komunizmui, kuo jį galējo įtarti nebent tik Makarti, o realiais Anglijos ekonominiiais interesus, kurie yra, kaip žinoma, politinių interesų pagrindas. Etli visiškai pagrįstai aiškina, kodēl Anglija yra suinteresuota sureguliuoti santykius su Kinija. Jis pabrėžia, kad Anglijos viltys išplėsti prekybā su JAV rimtai susilpnėjo, o JAV „pagalba“ negali kompensuoti nuostolio nuo prekybos siaurinio. „Prekyba, o ne pagalba“ — štai Etlio ginama pozicija, kurios negalima nepripažinti protinga Anglijos, o ir ne tik Anglijos, gyvybinių interesų požiūriu. Etli gana karčiai prikiša užjūriniais sąjungininkams: „Mes nuolat skatinami neprekiauti su Kinija net tomis prekėmis, kurios yra labai toli nuo karinių pastangų. Mes taip pat esame gyvybiškai suinteresuoti sureguliuoti šį Kinijos klausimą, kaip ir bet kuri kita šalis“.

Kitas žymus leiboristas — Bivenas, vadovaujantis opozicijai leiboristų partijos viduje, neseniai padarē pareiškimus, kurie dar labiau pabrėžē, jog savitarpio santykių su Kinija problemos išsprendimas yra neatidėliotinas.

Gal but, savo antikomunistiniu jausmu Čerčilis nenusileidžia kai kuriems kitiems Vakarų valstybiniais veikėjams, matantiems „Maskvos rankā“ visuose kolonijiniū ir pusiau kolonijiniū tautų nacionaliniuose išsivadavimo judėjimuose. Tačiau jis, kaip matyti iš jo kalbos, nedavē laisvės šiam jausmui. Apie tai liudija kad ir šis jo pareiškimas: „Aš turiu pasakyti, kad mano nuomone, — aš drįstu išreikšti savo nuomone — staigus Vietnamo kariuomenės arba jos furažinių būrių judėjimas Siamos sienos link neturi skatinti mus padaryti išvadā, kad reikalas liečia Tarybų inspiruotā priemonē“.

Juo daugiau Vakarų valstybiniai veikėjai skaitysis su tikraisiais faktais, vertindami priežastis vis stiprėjančių nacionalinių ir nacionalinių-išsivaduojamųjų judėjimų Azijoje arba kurioje nors kitoje žemės rutulio dalyje, tuo daugiau bus šansų pasiekti savitarpio supratimą tarp „Vakarų“ ir „Rytų“, tuo daugiau bus galimybių išvengti nereikalingų komplikacijų ir kraujo praliejimų.

Reikia pažymėti, kad skirtingai nuo kai kurių kitų buržuazinių valstybių vadovų Čerčilis neapsiribojo bendra deklaracija apie tai, jog pageidautina taikiai sureguliuoti esamus nesutarimus tarptautiniuose santykiuose. Jis padarē konstruktyvius pasiūlymus dēl pribrendusių tarptautinės padėties klausimų svarstymo metodų.

Čerčilis pareiškē, kad „turi įvykti pasitarimas aukščiau-

siose sferose tarp vadovaujančių valstybių be ilgų atidėlojimų“ ir kad „pasitarime turi dalyvauti minimaliai galimas valstybių ir asmenų skaičius. Šis susitikimas turi būti tam tikru laipsniu neoficialus ir dar didesniu laipsniu uždaras bei nuošalus“.

Kaip matyti, Čerčilis, ne taip, kaip kai kurie kiti Vakarų valstybiniai veikėjai, nesusieja savo pasiūlymo dēl pasitarimo sušaukimo su kuriais nors preliminariniais įpareigojimais tai arba kitai pusei.

Ilgametis ir turtingas patyrimas tarptautiniuose santykiuose, matyti, apsaugo Čerčilį nuo tos elementarios klaidos, kad, esā, taikių santykių situacijoje viena pusė galinti diktuoti kitai pusei, o dar tokiai pusei, kaip Tarybų Socialistinių Respublikų Sąjunga, preliminarines susitarimo ginčijamais tarptautiniais klausimais sąlygas. Čerčilis negalējo neatsižvelgti į tą visiems žinomā tarptautinėje praktikoje aplinkybę, kad preliminarines derybų sąlygas gali padiktuoti arba karo metu nugalėjusioji pusė nugalėjusiai pusei, arba esant nelygiam jėgų santykiui, kai stiprioji pusė nori pasipelnyti silpnosios pusės sąskaita ir, grasindama nepakliamu jai karu, priversti ją priimti padiktuotas „taikos“ sąlygas.

Negalima nepažymėti, koks svarbus yra pasiūlymas, pateiktas Uinstono Čerčilio, kuris, matyti, remiasi vadovaujančiųjų valstybių veikėjų netarpiškū bendravimū netilimoje praeityje patyrimu. Gyvi teigiami atgarsiai į šį pasiūlymā daugelyje pasaulio šalių patvirtina jo reikšmę.

Tuo būdu, Čerčilio kalboje esās raginimas sureguliuoti bent kai kurias pagrindines problemas ir tuo pačiu sušvelninti padėties tarptautinėje arenoje aštrumą yra visiškai aktualus dabartinėje padėtyje.

Gegužės 13 d. pasirodē JAV valstybės departamento pareiškimas dēl Britanijos ministro pirmininko kalbos, ir prezidentas Eizenhaueris pranešē, kad jis pritarē šio pareiškimo tekstui.

Valstybės departamento pareiškime nepaneigiama galimybē organizuoti Čerčilio pasiūlytąjį siaurą valstybių veikėjų pasitarimą. Tačiau vėl iškeliamā žinomoji idėja dēl preliminarinių sąlygų, kurios kažkodēl vienašališkai pateikiamos Tarybų Sąjungai. Pasirodo, TSRS turinti dar kažką padaryti derybų Panmynčžonyje sėkmei ir Austrijos sutarties klausimo išsprendimui, nors po viso to, kas įvyko, yra visiškai aišku, kad abiem šiais atvejais dalykas priklauso ne nuo Tarybų Sąjungos, o nuo Jungtinių Valstybių ir Anglijos, kurios dar neįnešē savo „teisingos dalies“ nei vienu, nei antru atveju.

(Nukelta į 3 psl.)

Dēl dabartinēs tarptautinēs padēties

(Atkelta iš 2 psl.)

Kaip matyti iš spaudos atgarsių, o taip pat iš JAV valstybės departamenta pareiškimo, Čerčilio pozicija, Anglijos politinių partijų žymių atstovų paremta, yra sutikta „rezervuoti“ arba net „šaltai“ tam tikruose atsakinguose Jungtinių Valstybių sluoksniuose. Galimas dalykas, kad kai kurie pažiūrų skirtumai tarp Anglijos ir JAV valstybinių veikėjų paaiškinami vis labiau ryškėjančiais ekonominiais prieštaravimais jų tarpe, kas nemaža yra susiję su Jungtinių valstybių vedama griežta Vakarų Europos šalių prekybos apribojimo linija.

O kai dėl TSRS, tai, šalia tarybinės visuomenės nuomonės neigiamos pažiūros į eilę konkrečių Čerčilio teiginių, apie kuriuos buvo kalbama aukščiau, ji su susidomėjimu sutiko kai kuriuos jo kalboje esančius konstruktyvinius momentus. Ateitis parodys, kiek šie momentai išreiškia tikruosius Čerčilio vadovaujamos Anglijos vyriausybės ketinimus.

Negalima nepripažinti, kad jau pasirodė simptomai, kurie negali nesukelti šiuo atžvilgiu nerimo jausmo tarybinėms žmonėms ir tarptautiniams sluoksniams, ginantiems taikos reikalą. Reikalas liečia numatomą trijų valstybių — JAV, Anglijos ir Prancūzijos — vyriausybės vadovų susitikimą, tariamai siekiant parengti bendrą liniją arba net suderintą poziciją didžiųjų valstybių galimų derybų atvejui. Jeigu tai yra taip, tai tai reiškia, kad Vakarų valstybės ir ateityje ketina toliau tęsti liniją savitarpio suokalbčio TSRS sąskaita.

Tuo pat metu tai reiškia,

kad Čerčilis faktiškai jau traukiasi jeigu ne nuo savo pasiūlymo sušaukti „pasitarimą aukščiausiose sferose“ raidės, tai bent nuo jo dvasios, nes toks pasitarimas, kiek reikalas liečia TSRS dalyvavimą jame, galėtų įvykti tik tuo atveju, kai pusės eina į pasitarimą be jokių iš anksto fiksuotų reikalavimų. O numatomo trijų valstybių vadovų pasitarimo tikslas, matyti, yra parengti tokius reikalavimus, siekiant pateikti juos Tarybų Sąjungai.

Kartu su tuo planuojamas preliminarinis trijų valstybių susitikimas reiškia tai, kad toliau tęsiama sena, niekaip savęs nepateisinusi, linija priešpastatyti viena kitai valstybes pagal ideologijos ir socialinės-politinės santvarkos principus.

Savaime suprantama, kad naujo Vakarų valstybės grupuotės suokalbčio buvimas šiuo metu ne tik nepadaeda sušvelninti tarptautinę situaciją, bet, priešingai, gali vesti į tolesnį įtempimo tarptautiniuose santykiuose sustiprėjimą.

Yra visiškai aišku, jog, kad ir kaip skirtųsi tarp savęs atskirų valstybių socialinės sistemos, yra nemaža gyvybiškai svarbių momentų, kuriuose tų valstybių tautų interesai sutampa. Prie tokių gyvybiškai svarbių momentų priklauso, visų pirma, taika ir tautų prekybinio-ekonominio bei kultūrinio bendradarbiavimo vystymas.

Tarybų Sąjunga visada yra pasirengusi su visu rimtumu ir sąžiningumu apsvarstyti bet kuriuos pasiūlymus, nukreiptus taikai ir galimai platesniems ekonominiais bei kultūriniais ryšiams tarp valstybių užtikrinti.

1953 m. gegužės 24 d.
„Pravda“

TSRS MINISTRŲ TARYBOJE

TSRS Ministrų Taryba nutarė likviduoti Tarybinę Kontrolinę Komisiją Vokietijoje ir atleisti Tarybinės kariuomenės Vyriausiąjį vadą nuo kontrolinių funkcijų vykdymo Vokietijos Demokratinėje Respublikoje, apribojus jo veiklą vadovavimu Tarybinei kariuomenei Vokietijoje.

Ministrų Taryba nutarė įsteigti TSRS Aukščiausiojo Komisarų pareigas Vokietijoje su buveine Berlyne, pavedus jam atstovauti Tarybų Sąjungos interesams Vokietijoje ir stebėti Vokietijos Demokratinės Respublikos valdžios

organų veiklą tuo atžvilgiu, kaip jie vykdo įsipareigojimus, išplaukiančius iš sąjunginių valstybių Potsdamo nutarimų dėl Vokietijos, o taip pat palaikyti atitinkamus ryšius su JAV, Anglijos ir Prancūzijos okupacinių valdžios organų atstovais klausimais, turinčiais bendrą visai Vokietijai pobūdį, išplaukiančius iš keturių valstybių suderintų nutarimų dėl Vokietijos.

TSRS Aukščiausiojo Komisarų Vokietijoje paskirtas ambasadorius V. S. Semionovas.

Nedelsiant vykdyti pūdymų įdirbimą!

BAIGTI SĖJOS DARBUS!

Tinkamas pūdymų įdirbimas — gausaus žiemkenčių derliaus pagrindas

* * *
J. BALEVIČIUS,
rajono žemės ūkio skyriaus vedėjas
* * *

Siekiant aukšto žieminių kultūrų derliaus, visų pirmajoms reikia skirti geriausią vietą sėjomainoje — juodąjį pūdymą. Žiemkenčiams skirti juodojo pūdymo plotai turi būti labai gerai įdirbti. Kruopščiai įdirbant pūdymus ne tik sunaikinamos augančios piktžolės, bet ir išvalomas laukas nuo piktžolių sėklų bei jų šakniastiebių.

Rajono kolūkiuose pavasario sėja eina į pabaigą. Eilė kolūkių jau sėja galutinai baigė. Todėl dabartiniu metu reikia susirūpinti pūdymų paruošimu.

Tiek iš rudens suartieji juodieji, tiek ir ankstyvieji grynėji pūdymai turi būti pavasarį ruošiami kiek galint anksčiau ir pagal visus agrotechnikos reikalavimus. Kai kurių kolūkių valdybos galvoja, kad pūdymus nebūtina anksti įdirbti. Tai neteisinga. Reikia atminti, kad žemės paruošimo žiemkenčiams del-

simas atneša kolūkiams ir kolūkiečiams didelius nuostolius bei pakenkia laukų derlingumui.

Įdirbant pūdymus itin svarbus vaidmuo tenka MT stotims. Ankstyvųjų grynųjų pūdymų suarimas plūgais su priešplūgiais, armens sluoksnio pagilinimas tinkamiausiai įvykdomas MTS turimomis mašinomis. Tačiau tiek Rokišio, tiek Panemunėlio MTS vadovai iki šiol delsia laisvą nuo pavasario sėjos darbų techniką panaudoti pūdymų įdirbimui.

MTS ir žemės ūkio skyriaus agronomų pareiga — nurodyti teisingiausius pūdymų įdirbimo būdus, atsižvelgiant į kolūkio dirvas. Reikia užtikrinti, kad pūdymai

būtų įdirbti sluoksniniu būdu, kad traktorininkai naudotų teisingus agregatus, užtikrinančius aukštą darbų kokybę.

Nemažesnės svarbos už įdirbimą turi pūdymų tinkamas patarimas. Daugelyje mūsų rajono kolūkių, kaip, pvz., „Atžalyne“, „Tarybų Lietuvoje“, „Socializmo kelio“ ir kt. yra paruošta nemaži kiekiai durpių trąšai, tačiau dar nesirūpinama jų išvežimu į laukus. Taip pat nevykdomas ir rūgščių dirvų kalkinimas. Tuo privalo nedelsiant susirūpinti žemės ūkio specialistai.

Būtina kolūkiečių ir MTS mechanizatorių tarpe vystyti socialistinį lenktyniavimą už kuo ankstyvesnį ir kokybišką pūdymų įdirbimą.

Neatidėliojant nė vienos dienos, visa laisva MTS technika ir kolūkių darbo jėga turi būti nukreipta pūdymų ruošimui.

Baigė sėją

VERKSNIONYS. Mičiurino vardo žemės ūkio artelės nariai plačiai išvystė socialistinį lenktyniavimą dėl pavasario sėjos atlikimo sparčiai ir aukšto agrotechnikos lygiu. Vasarinių kultūrų sėja kolūkis atliko žymiai trumpesniu laiku, negu praėjusiais metais.

Daug prisidėjo prie spartaus sėjos atlikimo Panemunėlio MTS mechanizatoriai. MTS jėgomis kolūkyje beveik 500 ha plote atliktas kultivavimas, lėkščlavimas ir akėjimas, 60 hektarų plote — sėja eilinėmis sėjamosiomis, tame skaičiuje 2 hektarų plote pirmą kartą buvo panaudota kryžminė vasarinių grūdinių kultūrų sėja.

Traktorininkas drg. Staniulis, dirbęs šiame kolūkyje nuo lauko darbų pradžios, pavasario darbų planą įvykdė 120 procentų.

S. Tamulionis

Suarti pirmieji hektarai pūdymų

RAGELIAI. Vakar „Ragelių“ žemės ūkio artelė (valdybos pirmininkas drg. Grigorjevas) raportavo apie visų vasarinių kultūrų sėjos plano įvykdymą. Grūdinių kultūrų, daržovių, cukrinių runkelių sėjos planai viršyti, pati sėja atlikta aukštu agrotechniniu lygiu.

Kolūkio nariai, siekdami išauginti kuo gausesnį derlių, pradėjo juodųjų pūdymų įdirbimą. Daug padeda kolūkiui šiame darbe Rokišio MTS traktorininkai, vadovaujami brigadininko Malčiaus. Pirmuosius 16 juodojo pūdymo hektarus suarė traktorininkas Giriūnas. Jis taip pat

apsėjo 8 ha dydžio plotą lubinu žaliai trąšai.

Baigė pavasario sėją ir, atlikus techninę traktoriaus apžiūrą, pradės pūdymų arimą traktorininkas Milaknis.

Lygiagrečiai su pūdymų arimu „Ragelių“ kolūkyje aktyviai ruošiamasi šienapiūtei, gerinamos šienavimui skirtos lankos. Čia taip pat plačiai panaudojama MTS technika. Su traktorių pagalba pievos apvalomos nuo akmenų, ruošiamos apsėti kultūrinėmis pašarinėmis žolėmis.

Kolūkio kalvis drg. Mikalkėnas įpusėjo šienapiūvių mašinų remontą.

Kazlauskas

Bulves pasodino pažangiu būdu

LAIBGALIAI. Liudo Girus vardo kolūkyje bulvių sodinimo planas įvykdytas. 16 hektarų plote bulvės pasodintos kvadratinio-lizdiniu būdu į gerai įdirbtą ir patarę dirvą. Šiuo pažangiu būdu pasodintų bulvių pasėlių priežiūra galima bus atlikti mechanizuotai. Tai sutaupys

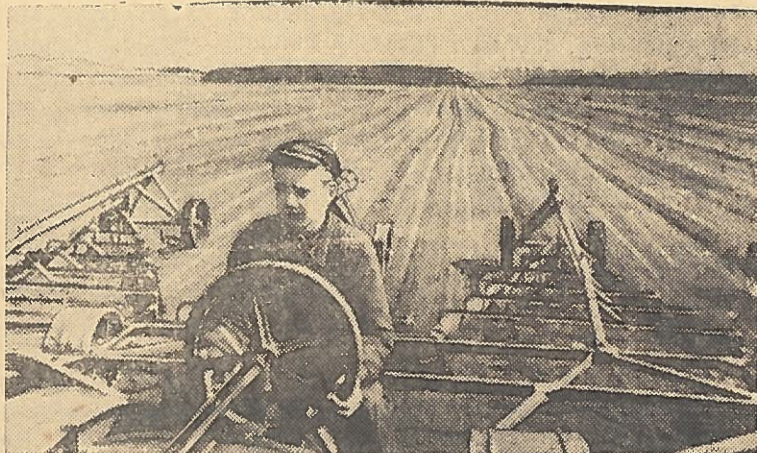
daug darbo jėgos, prisidės prie bulvių gamybos savikainos sumažinimo. Be to, tai leis labiausiai įtemptu darbymečiu žemės ūkyje gerai ir greitai atlikti jų kaupimą. Tuo pat metu kolūkyje prasidėjo pasėlių priežiūros darbai.

V. Katilius

Kauno srityje prasidėjo durpių kasimo sezonas. Panemunės rajono „Ežerėlio“ durpyne visas durpių kasimo procesas mechanizuotas. Kasant frezuotas durpes dirba dešimtys naujų tėvyninių mašinų.

Nuotraukoje: naujas agregatas-voluotojas „VUF-2“. Priešakiname plane žinomas traktorininkas V. Burogas darbo metu. Jis dieną uždarį įvykdo 160—180 procentų.

M. Ogajaus nuotrauka (ELTA).

Tinkamai paruošti mokyklas naujiem mokslo metams

(ROKIŠKIO RAJONO DŽDT III-ČIOJI SESIJA)

Īvykusi rajono DŽDT III-čioji sesija apsvārstē klausimus, susijusius su mokyklā paruošimā naujiem mokslo metams. Pranešimā „1952-53 mokslo metu rezultāti rajona mokyklose ir pasīruošimas naujiem mokslo metams“ padarē rajona liaudies švietimo skyriaus vedējas drg. Tebeliškytē. Pranešējas nurodē, kad rajona mokyklos, vykdydamos partijas XIX-jo suvažiavimo īskeltus ūzdavinius liaudies švietimo srityje, pasiekē nemažū darbo laimējīmū. Kovoje ūz pilnūtinī visuotino 7-riū metū apmokymo īstatymo īgyvendinimā pasīzīmējo Ragelīū, Panemunēlio septynmetēs, Kamajū vidurinė mokykla. Šiū apylinkiū tarybos glaudžiai bendradarbiauja su mokyklomis ir padeda joms īsprēsti īvairius klausimus. Stambū žingsnī padarē rajona mokytojai politechninio apmokymo srityje. Rokiškio I ir II, Kamajū vidurinėse mokyklose didelis dēmesys kreipiamas ī vaizdiniū priemoniū gamybā, ī nenutrūkstamā teorijas ryšī su praktika. Suaktīvējo komjaunimo ir pionieriū organizaciū veikla mokyklose. Tokiū viduriniū mokyklū, kaip Rokiškio II ir III, komjaunimo organizacijs smarkiai īsaugusios kokybiškai, tapo aktyviais mokytoju kolektiūvū talkininkais mokomajame - auklėjamajame procese. Kartu su tuo pranešējas nurodē, kad mokyklū darbe dar vis pasitaiko stambiū trūkumū. Dar nepatenkinamai vykdoma 7 — 15 metū amžiaus vaikū registracijs. Šiuo svarbiu klausimu labai menkai tesidomi Maimeivū, Žiobiškio apylinkiū tarybos, miesto vykdomasis komitetas. Mokyklū vadovai silpnai organizuoja pedagoginē propagandā mokiniū tēvū tarpē. Daug trūkumū yra mokytoju politilavinimosi darbe, kuris šiais mokslo metais buvo paliktas be jokios kontrolēs īs partijas rajono komiteto pusēs. To pasēkoje labai silpnai auga TSKP ir VLKJS eilēs mokytoju sākaita. Baigdamas, pranešējas nurodē, kad tinkamai paruošti mokyklas naujiem mokslo metams yra svarbiausia tarybiniū, partiniū organizaciū, deputatū ir visu švietimo darbuotoju pareiga.

Deputatas drg. ŽEMELYTĒ nurodē, kad mokyklū vadovai nēskiria reikiāmo dēmesio komjaunimo ir pionieriū organizaciū darbi mokyklose. Iki šio laiko Ragelīū sept. mokykloje nēra komjaunimo organizacijs. Panaši padētis ir Salū sept. mokykloje, kur direktorius drg. Kondroškaitē gyve-

na nesveikomis nuotāikomis komjaunimo organizacijs atžvilgiu. Drg. Žemelytē kritikavo rajono liaudies švietimo skyriaus inspektorius, kurie, lankydamī mokyklas, nekreipia dēmesio ī pravedamū pamokū politiniū lygī, nesuteikia konkrečios paramos mokyklinēms komjaunimo ir pionieriū organizacijs.

Rokiškio I vid. mokyklos direktorius drg. LAPINSKAS kritikavo miesto vykdomāji komitetā, kuris visai atitrūko nuo ypatingai svarbaus darbo — visuotinio septyneriū metū apmokymo īstatymo īgyvendinimo. Komjaunimo rajoninis komitetas visai pamiršo vadovauti mokytoju pirminēms komjaunimo organizacijs, kurios mokomajame - auklėjamajame darbe gali ir privalo atlikti svarbius ūzdavinius.

Savo pasisakyme LKP rajono komiteto sekretorius drg. BAJORIŪNAS nurodē stambius mokyklū darbo trūkumus komunistiniame moksleiviū auklėjime. Dar dažnai pasitaiko, kad mokiniai auklējami atitrūkusiai nuo gyvenimo, kad patys mokytojai silpnai domisi politinio-īdējiniū lygio kēlimu. Drg. Bajoriūnas nurodē, kad visoje eilėje rajono mokyklū mokytoju kolektiūvai dar nekreipia reikiāmo dēmesio komjaunimo ir pionieriū organizacijs. Dabartiniu momentu, kaip nurodē drg. Bajoriūnas, reikia mobilizuoti visas jēgas tinkamam mokyklū paruošimui naujiem mokslo metams. Į šī svarbū darbā privalo kuo aktyviausiai īsijungti mokyklas šefuojančios organizacijs, visi švietimo darbuotojai.

Deputatas drg. BALČIŪNAS griežtai kritikavo nuolat veikiančią švietimo komisiā (pirmininkas drg. Žemelytē), kuri nerodo jokio aktyvumo savo darbe. Drg. Balčiūnas nurodē, kad gausus rajono mokytoju kolektiūvas dar vis per silpnai īsijungia ī kultūrinī gyvenimā, nepadeda kolūkiečiams vystyti meninē saviveiklā, sportā. Miesto viduriniū mokyklū mokytojai, pasirodē visuomenē su dviem pjesėmis, kurios turējo nemažā pasisekimā, pamiršo moksleiviū meninē saviveiklā, kuri yra žemame lygyje. Baigdamas, drg. Balčiūnas kvietē visas ūkines organizacijs padēti paruošti mokyklas naujiem mokslo metams.

Sesijoje dar kalbējo deputatai drg. drg. Klegeris, Šlapelytē, Kakliauskas ir kt.

Svarstytoju klausimu sesija priēmē īssamū nutarimā.

A. Lauritėnas

AKTYVIAU RUOŠIMĖS DAINŲ ŠVENTEI

Tarybinē daina, īsreiškiantī didžiuosius stalininēs epochos ūzmojus, tarybinio žmogaus ryžtā žengti ī šviesū komunistiniū rytoju, auklēja plačiasias mases komunizmo dvasia. Partija ir vyriausybē skiria didžiulī dēmesī tarybinei dainai, chorū kultūros kilimui. Tradicijs tapo kiekvienais metais rengiamos saviveikliniū chorū ir choreografijs rateliū dainū šventēs, kuriose dalyvauja šimtai dainininkū ir šokēju.

Šiais metais rajono Dainū šventē numatoma praveisti birželio 21 dienā. Dainū šventē šiais metais apims platū saviveiklos rateliū tinklā. Pirmā kartā šventėje pasirodys „Pergalēs“ ir „Jaunosios Gvardijos“ kolūkiū chorai, Salū septynmetēs mokyklos vaikū choras ir eilē kitū kolektiūvū. Chorai jungia plačias dainininkū mases. Taip, pavyzdžiui, vien „Nemuno“ fabriko darbininkū choras jun-

gia 40 dainininkū, „Pergalēs“ kolūkiū choras jungia 50 žmoniū.

Aktyviai ruošiasi Dainū šventei „Nemuno“ fabriko choras, vadovaujamas remonto skyriaus darbininko J. Kastėno. Chore dalyvauja priešakiniai darbininkai stachanovininkai D. Amasejevaitē, V. Černytē, R. Gimbutienē, A. Čeičys, A. Kastėnas ir kiti. Choro dalyviai 4—6 kartus per savaitē renkasi ī repeticijs. Jau īsmokta J. Švedo daina „Kolūkietiškas ačiū“, Kavecko „Taikos daina“, Juzeliūno „Penkmečio daina“ ir kt. Choras duoda koncertus fabriko darbininkams, kolūkiečiams, neseniai lankėsi Salose.

Neblogai ruošiasi Dainū šventei drg. Gimzausko vadovaujamas „Pergalēs“ kolūkiū mišrus choras, Panemunēlio septynmetēs mokyklos vaikū choras ir skudušninkai (vadovas drg. Skrivelis).

Žymiai platesniu mastu šiais metais bus atstovaujami choreografijs kolektiūvai. Intensyviai ruošiasi Dainū šventei 24 liaudies šokiū rateliai su bendru daugiau kaip 300 dalyviū skaičiumi.

Būtina pažymėti, kad organizacinē pasirengimo Dainū šventei pusē dar žymiai apieista. Dainū šventei ruošti komisijs dirba silpnai, nepakankamai kontroliuojamas saviveikliniū kolektiūvū darbas. Rajono kultūros namū darbuotojams ne visuomet sudaromos sākijos sistemingai īsivykti ī kolūkius.

Laiko iki rajoninēs Dainū šventēs liko nebedaug. Kolūkiū, mokyklū ir įmoniū vadovai privalo suaktyvinti pasirošimā Dainū šventei. Reikia ūztikrinti, kad saviveiklos kolektiūvai pasirodytū aukštu meniniu lygiu, teisingai ir ryškiai interpretuotū muzikinius kūrinius ir liaudies šokius.

V. Stundis

VOKIETIJOS DEMOKRATINĖS RESPUBLIKOS DARBO ŽMONIŲ LAIMĖJIMAI

Petyt petin su visomis demokratinēs stovyklos šalimis žengia Vokietijos Demokratinēs Respublika. Sparčiais tempais auga jos liaudies ūkis, nenukrypstamai gerėja materialinē darbo žmoniū padētis.

Jau 1950 metais pramoninēs gamybos lygis Vokietijos Demokratinėje Respublikoje ne tik pasiekē, bet ir viršijo prieškariniū 1936 metų lygī. Šiuo metu respublikos darbo žmonēs īgyvendina pirmojo penkmečio planā — planā kovos ūz taikios, pažangios Vokietijos statybā.

Vokietijos Demokratinēs Respublikos penkmečio planas numato iki 1955 metų dvigubai padidinti taikios pramonēs produkcijā palyginti su 1936 metais. Žymiai padidēs žemēs ūkio gamyba. Iki penkmečio pabaigos gyventojū gerovē pralenks prieškariniū metų lygī.

Mūsū šalis nesavanaudiškai padeda Vokietijos Demokratinēs Respublikos darbo žmonēm kurti taikū, laimingā gyvenimā. Ryškus šios draugiškos pagalbos pavyzdys yra tai, kad VDR darbo žmoniū nuosavybēn perduotas didelis skaičius Tarybū Sākungai priklausiusiū pramonēs įmoniū. Remdamasi prekybiniu susitarimu, Tarybū Sākunga teikia Vokietijos Demokratinēi Respublikai eilē jai reikalingū prekiū. Tarybiniai specialistai ir gamybos novatoriai noriai dalinasi su VDR darbo žmonēm savo gausiu techniniu patyrimu.

Dabar Vokietijos Demokratinēs Respublikos gamyklose ir fabrikuose, laukuose ir mokslinėse įstaigose verda taikus kuriamasis darbas. Perėitū metų planas buvo viršytas. Bendroji respublikos

pramonēs produkcija pernai sudarē 140,5 procento palyginti su 1950 metų lygiu. 81 procentā visos pramoninēs produkcijos davē liaudies ir kooperatinēs įmonēs.

Viena iš svarbiausių penkmečio plano statybū yra metalurgijos kombinatas „Ost“, kuris statomas prie Ōderio upēs kranto. Tai — stambi įmonē, turinti didžiulē reikšmē liaudies ūkiui. Didelē pagalbā staftant kombinatā suteikē tarybiniai inžinieriai. Dabar čia jau veikia keturios aukštakrosnēs. Netolimoje ateityje bus perduota eksploatuoti penktoji aukštakrosnē, o iš viso kombinate veiks dešimt aukštakrosniū. Jū bendras gamybinis pajėgumas sudarys 900 tūkstančių tonū ketaus per metus.

Kita svarbi penkmečio plano statyba yra metalurgijos gamykla „Vest“ ties Kalbės miestu. Ji perdirbs vietinē, neturtingā geležimi rūdā. Tam tikslui gamykla aprūpinama „žemomis“ aukštakrosnėmis, kurias sukonstruavo inžinieriū ir mokslininkū grupē. Dešimt gamyklos „Vest“ krosniū jau lydo metalā. Iki penkmečio pabaigos jū skaičius pasieks dvidešimt.

Kuriant eilē naujų stambiū gamyklū, kartu išplečiamos ir aprūpinamos naujais įrengimais senosios taikiūjų pramonēs šakū įmonēs.

Didelius laimėjimus pasiekē darbo valstietijs. Metai iš metų auga žemēs ūkio kultūrū pasėliū plotai, sparčiai vystoma gyvulininkystē. Plečiasi judėjimas ūz susivienijimā ī žemēs ūkio gamybinius kooperatyvus. Respublikoje jau yra 3.800 tokiū kooperatyvū. Vyriausybē teikia jiems visapusiškā pagalbā kreditu, trāšomis, žemēs ūkio mašinomis.

Taikios ekonomikos laimėjimai įgalina vis didesniu mastu tenkinti materialines ir kultūrinēs gyventojū reikmes. Pernai pramonėje dirbančių darbo žmoniū ūzmokestis padidėjo 6—7 procentais palyginti su 1951 metais. Didėja valstiečių pajamos. Neseniai Vokietijos Demokratinēs Respublikos vyriausybē ėmėsi eilēs priemoniū, kurios pagerino darbo žmoniū aprūpinimā maisto ir pramonēs prekėmis. Buvo panaikintos kai kuriū pramoniniū prekiū rūšiū kortelēs.

Platū ūzmoji įgavo miestū atstatymo, naujų gyvenamū pastatū, kultūros namū, mokyklū, ligoniniū, mokymo įstaigū statybos darbai. Berlyne tiesiama nauja gatvė — Stalino vardo alėja, kuriā respublikos gyventojai didžiudamiesi vadina pirmąja socialistine Vokietijos sostinės gatve. Abipus Stalino vardo alējos per trumpā laikā īsaugo patogiai įrengti darbo žmoniū gyvenamieji namai.

Vykstant taikai statybai Vokietijos Demokratinėje Respublikoje atsirado naujų žmoniū, kuriems darbas vardan taikos ir Vokietijos šviesios ateities tapo pagrindiniu gyvenimo turiniu. Pramonėje ir žemēs ūkyje īsaugo tūkstančiai pirmūnū, gamybos novatoriū, racionalizatoriū ir īsradēju. Geriausiems iš jū suteiktas Darbo didvyrio vardas, daugeliui paskirta Nacionalinē premijs.

Vokietijos Demokratinēs Respublikos darbo žmonēs su pakilimu kuria naują gyvenimā. Jū taikus pasiekimai yra vertingas indėlis ī kovā ūz vieningā, nepriklausomā, demokratinē Vokietijā.

M. Podklūčnikovas

Redaktorius A. STASYS